

Förbandsbesöksrapport Skaraborgs flygflottilj F 7

22 november 2023

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntras andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden.

Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Den utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Därefter kommer rapporten att delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktioner inom Försvarsmakten. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet. Rapporten reflekterar Pliktrådets syn på verksamheten.

Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Pliktrådets besökare:

Isak Andersson

Yasmine Malla

Information om förbandet

Skaraborgs flygflottilj är beläget i Såtenäs, mellan Lidköping och Trollhättan. Vid förbandet utbildas totalt cirka 110 värnpliktiga. Förbandet utbildar värnpliktiga på tre olika plutoner. Vid förbandet genomfördes i år två olika inryck. Flottiljen har inte någon närhet till livsmedelsbutik eller motsvarande.

Sammanfattning av rapporten

Pliktrådets huvudsakliga erfarenheter från besöket har kommunicerats till F 7. Plikträdet önskar att förbandet fortsätter med samt tar itu med:

- Alla skyddsassistenter hade vid inte tillgång till blanketter för avvikelserapportering.
- Lokalt medinflytandeansvarig anordnar på ett föredömligt sätt förträffar inför förbandsnämnder.
- De värnpliktiga kvinnorna vid förbandet får en värdecheck till ett värde av 3000 kr att handla underkläder med.
- Förbandet nyttjar Försvarmaktens värdegrundsspel med de värnpliktiga för att undvika ovälkommet beteende.

Punkterna kommer att följas upp under andra besöket.

Arbetsmiljö & säkerhet

Under Pliktrådets besök berättade de värnpliktiga att de upplever att verksamhets säkerheten håller en god nivå och att de ofta får bra säkerhetsgenomgångar.

Skyddsassistenterna vid förbandet delgav Plikträdet att de upplevde att de fått en bra utbildning inom rollen för sitt uppdrag. Däremot uppfattade vi att det enbart var skyddsassistenter vid en av plutonerna som hade fått ut blanketter för tillbudsrapportering. Plikträdet uppmanar förbandet att säkerställa att skyddsassistenterna på samtliga plutoner får tillgång till blanketterna för tillbud och avvikelserapportering.

Under besöket uppfattade Plikträdet att de värnpliktiga hade fått bristande utbildning i tillpassning av stridssäck 2000 inför deras baskerprov. De värnpliktiga berättade att detta hade lett till skador i form av domningar och skavsår.

Försvvarshälsan

De värnpliktiga vid förbandet uppfattades under besöket uppskatta bemötandet hos försvvarshälsan. De värnpliktiga berättade också att befälen lyssnar på försvvarshälsans bedömningar och anpassar tjänsten efter en sådan bedömning. Detta speglas i att skadades packningar ofta transporteras med fordon så att de värnpliktiga slipper bära den. Plikträdet anser att det är föredömligt då enskild värnpliktig kan följa en rehabiliteringsplan utan att resterande del av gruppens belastningstrappa sätts i risk.

Försvvarshälsan delgav under besöket Plikträdet om att de sett ett ökat skadeutfall av domningar i höfter och axlar som en konsekvens av stridssäck 2000.

Fysisk belastning

Plikträdet uppfattade under besöket att förbandet följer belastningstrappor som möjliggör en god stegring i belastning. Däremot uppfattade vi att de värnpliktiga vid en av plutonerna på förbandet ibland väljer att bära packning, trots att de fått en annan rekommendation från försvarshälsan.

Psykisk hälsa

De förtroendevalda vi förbandet delgav Plikträdet att det på plutonerna kan upplevas svårt att söka stöd eller vård kopplat till psykisk hälsa. Detta ska dels bero på att de värnpliktiga måste berätta för befäl om varför de söker vård och dels på att det upplevs jobbigt att boka in samtal när utbildningen går snabbt och de riskerar att missa utbildning.

Attityder & jargong

Under besöket uppfattade Plikträdet att förbandet jobbar med värdegrunden och ser allvarligt på ovälkommet beteende. Under besöket delgav förbandet att det för två år sedan avrustades en individ med bakgrund av ovälkommet beteende. Efter detta ska förbandet ha börjat arbeta mer proaktivt med värdegrunden. Detta gör förbandet genom att använda Försvarsmaktens värdegrundspel som de spelar med båda inryck under ledning av lokalt medinflytande ansvarig samt psykologen. De värnpliktiga uppskattade konceptet och Plikträdet uppmanar förbandet att fortsätta med det.

Plikträdet uppfattar enstaka händelser av felaktig jargong förekommer och att de värnpliktiga upplever att de hanteras väl.

Avbruten utbildning

Plikträdet saknar uppfattning.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

Plikträdet uppfattade under besöket att boendemiljöerna vid förbandet varierar beroende på vilken kasern respektive pluton bor i. De nyligen renoverade kasernerna uppfattades vara uppskattade av de värnpliktiga då toaletter och duschutrymmen medgav goda förutsättningar för personlig integritet.

I en av kasernerna bor de värnpliktiga i två större avlånga logement likt två korridorer som delar på toaletter och duschutrymmen. De värnpliktiga som bor i denna kasern berättade för Plikträdet att mängden toaletter och duschutrymmen inte räcker till.

Materiel & personlig utrustning

De värnpliktiga som genomför grundutbildning vid F 7 använder både stridssäck 12 alternativt stridssäck 2000. Detta beror på att mängden stridssäck 12 inte räcker till alla värnpliktiga och förbandet har valt att prioritera de värnpliktiga med fysisk tjänst. Stridssäck 2000 medger inte goda förutsättningar för att tillpassa utrustningen och en värnpliktig

beskrev det som att den "får välja mellan att ha skitont i höfterna eller axlarna". Under besöket träffade Pliktrådet inte förrådet men kompaniledningen och de värnpliktiga uppfattade att detta beror på att stridssäck 2000 ska slutförbrukas.

De värnpliktiga kvinnorna får en värdecheck på 3000 kr som de kan nyttja för att köpa in underkläder. Detta har förbundet valt att göra på grund av att Försvarens egna underkläder inte tycks fungera. De värnpliktiga kvinnorna verkade under besöket nöjda med denna lösning. Pliktrådet uppmanar förbundet att fortsätta med detta tills Försvarens centralt kan tillgodose funktionsdugliga underkläder för kvinnor.

Under besöket uppmärksammade Pliktrådet att förbundet skickat en representant för att få brukarutbildning för kroppsskydd 23D. Däremot hade inte de värnpliktiga kvinnorna vid förbundet fått ut kroppsskydd 23D vid besöket.

Under besöket hade de värnpliktiga vid förbundet inte fått ut regnställ. Under besöket berättade förbundet att det skulle komma under vecka 47. De värnpliktiga hade istället ute skalplagg.

Medinflytande

De förtroendevalda delgav under besöket Pliktrådet om att medinflytandesystemet fungerar väl. Pliktrådet uppfattar att de värnpliktiga får gehör för det de lyfter och att inställningen till medinflytande vid förbundet är gott. Pliktrådet uppfattar att befäl på olika nivåer har inställningen att "det tar den tid det tar" och låter dem värnpliktiga nyttja medinflytande. Inför förbandsnämnd anordnas exempelvis en förträff för de förtroendevalda så att de hinner samtala inför nämnden. Pliktrådet uppmanar förbundet att fortsätta i den goda andan.

Meningsfull utbildning

Till Pliktrådets kännedom får de värnpliktiga få en meningsfull utbildning vid förbundet.

Information & mönstring

Under besöket uppfattade Pliktrådet att det vid förbundet finns en problematik med utbildningar som flyttas efter eller strax innan utbildningsstart. Detta medför att de värnpliktiga inte vet var de kommer att genomföra befattningsutbildning eller får ett ändrat besked. Pliktrådet uppfattar att detta inte är förbundets fel utan snarare Flygstaben eller förband som anordnar centrala befattningsutbildningar som i ett sent skede ställt in utbildningen. Pliktrådet anser inte att det är rimligt att flera olika utbildningar byter ort utan att den värnpliktiga får ta del av informationen inför inryck.

Meningsfull fritid

På grund av F 7:s geografiska placering finns det begränsat med möjligheter till en stimulerande fritid kring området. Lidköping och Trollhättan ligger ca en timmes bilfärd bort vilket innebär att värnpliktiga oftast stannar innanför grindarna på tjänstefria kvällar.

Pliktrådet uppfattade under besöket att det saknas dagrum vid vissa av förbundets kaserner. Däremot har de värnpliktiga tillgång till ett utrymme över matsalen där de kan spela biljard, konsol eller sällskapsspel.

Vid förbundet finns även padelbanor som de värnpliktiga får nyttja, de värnpliktiga delgav Plikträdet att de inte kan boka banorna. När detta kommunicerades till kompaniledningen meddelades Plikträdet att detta beror på att bokningsfunktionen är digital i förbundets Office-lösning och att de värnpliktiga kan nyttja banorna efter 16:30. Plikträdet uppmanar förbundet att säkerställa att den informationen når de värnpliktiga.

Resor

Inga synpunkter.

Soldathem

Plikträdet uppfattade under besöket att soldathemmet är uppskattat av de värnpliktiga vid förbundet. Soldathemmet är placerat inne på förbundet. Soldathemmet har en mycket liten lokal vilket begränsar de värnpliktigas möjligheter till meningsfull fritid. Plikträdet uppfattar soldathemsföreståndaren är mycket driven och engagerar sig för de värnpliktigas skull. Plikträdet uppmanar förbundet att se över möjligheter till större lokal för soldathemmet när förbundet växer.

Övrigt

Avslutning

Plikträdet vill avslutningsvis tacka F 7 för besöket. Plikträdet vill tacka för goda samtal samt god dialog med de värnpliktiga, förtroendevalda, chefer och soldathemsföreståndaren på förbundet. Ett särskilt tack vill Plikträdet rikta till LMA Jonas Karlqvist, som följde med Plikträdet under besöket.

Isak Andersson

Plikträdet, Förbandsansvarig F 7

070-848 59 79

isak.andersson@pliktradet.se